

Načrt ocenjevanja za predmet: ZGODOVINA

Šolsko leto 2026/27

1. NAČINI OCENJEVANJA

Veljavnost od šolskega leta 2026/27 dalje (usklajeno s prenovljenimi učnimi načrti). Ocenjevanje poteka celo šolsko leto, oblike ocenjevanja pa so individualne (ustno, pisno ter prek samostojnih izdelkov).

1.1 Ustno ocenjevanje znanja

Vsak dijak je ustno ocenjen vsaj enkrat v šolskem letu s tremi vprašanji po taksonomskih stopnjah (poznavanje/razumevanje, prostorska/časovna orientacija ob viru, analiza pisnega vira s kritičnim mišljenjem). Skupna vrednost je 20 točk. Doseženih 50 % točk zagotavlja minimalne standarde in zadostno oceno (2).

1.2 Pisno ocenjevanje znanja

Dijaki v šolskem letu pišejo najmanj dve pisni ocenjevanji znanja. Pred vsakim pisnim ocenjevanjem se izvede obvezno poskusno preverjanje znanja z analizo. Kriterij za določitev ocen temelji na odstotku doseženih točk (glej razpredelnico v naslednjem poglavju).

2. MERILA OCENJEVANJA MED ŠOLSKIM LETOM

Merila ocenjevanja so dijakom predstavljena na uvodni uri.

2.1 Pisno ocenjevanje

Dosežen odstotek točk	Ocena
Od 0 % do 49,9 %	Nezadostno (1)
Od 50 % do 64,9 %	Zadostno (2)
Od 65 % do 77,9 %	Dobro (3)
Od 78 % do 88,9 %	Prav dobro (4)
Od 89 % do 100 %	Odlično (5)

Dijaki morajo biti seznanjeni s točkovno vrednostjo posameznih nalog; na vsakem testu mora biti zapisan še točkovnik – meje za ocene ter seznam dovoljenih pripomočkov.

2.2 Ustno ocenjevanje

Opisni kriteriji za ustno ocenjevanje:

Vprašanje 1: Poznavanje in razumevanje zgodovinskega dogajanja, konceptov in terminologije (8 točk)

To področje ocenjuje dijakovo zmožnost navajanja, pojasnjevanja ter terminološke natančnosti.

■ Minimalni standardi znanja so odebeljeni.

Točke	Taksonomski pogoji in opisniki
7 – 8	- Navede in pojasni vse glavne značilnosti, vzroke in posledice dogodkov ter jih podkrepi s pomembnimi podrobnostmi. - Primerja ter v medsebojne odnose dosledno in natančno poveže podobnosti in razlike. - Temeljito razloži časovno in prostorsko zaporednost (tudi vzporednost) dogajanja. - Natančno in dosledno uporablja temeljno terminologijo ter nabor samoiniciativno širi. - Znanje črpa iz učbenika, razlage in dodatne literature.
5 – 6	- Navede in pojasni večino značilnosti, ključnih vzrokov in posledic. - Primerja podobnosti in razlike ter jih med sabo večinoma poveže. - V večini razloži in poveže časovno ter prostorsko zaporednost. - Uporablja večino temeljne zgodovinske terminologije in pojmov. - Znanje izkazuje zanesljivo po učbeniku in razlagi.
3 – 4	- Navede in pojasni del glavnih značilnosti ter ključnih vzrokov/posledic. - Podobnosti in razlike med sabo deloma poveže. - Časovno/prostorsko zaporednost deloma razloži, a zaključki niso povsem logični. - Deloma pomanjkljivo uporablja temeljno terminologijo. - Pozna dejstva predvsem po razlagi in le deloma po učbeniku.
1 – 2	- Navede in opiše le posamezne značilnosti in vzroke/posledice, a jih med sabo ne uspe povezati. - Opredeli posamezne podobnosti/razlike, vendar jih ne povezuje. - Zaporednost dogajanja povezuje pomanjkljivo ali sploh ne; zahaja v protislovja. - Pomanjkljivo in deloma neustrezno uporablja osnovne pojme. - Dejstva pozna izključno po razlagi.
0	Dijak ne dosega minimalnih standardov; poznavanje po razlagi je izjemno pomanjkljivo ali pa na vprašanje ne odgovori.

Vprašanje 2: Prostorska in časovna orientacija ob slikovnem viru (6 točk)

To področje ocenjuje delo z zemljevidi, grafi in drugim slikovnim gradivom.

■ Minimalni standardi znanja so odebeljeni.

Točke	Taksonomski pogoji in opisniki
6	- Dogajanje časovno in prostorsko natančno opredeli z navedbo vseh točnih informacij. - Natančno in dosledno uporabi vse ključne informacije in simbole na zemljevidu oziroma drugemu slikovnemu viru. - Na temelju podatkov z vira samostojno oblikuje prepričljive zaključke.
5	- Dogajanje opredeli z manjšimi pomanjkljivostmi/nedoslednostmi. - Ustrezno uporabi večino ključnih informacij in simbolov na zemljevidu. - Na podlagi podatkov uspešno oblikuje samostojne zaključke.
3 – 4	- Dogajanje časovno večinoma opredeli z navedbo dela ključnih informacij. - Prostorsko opredeli dogajanje z uporabo dela ključnih informacij in simbolov. - Delo z zemljevidom obvlada v smislu branja podatkov, a zaključki so manj jasni.
1 – 2	Dogajanje časovno in prostorsko pomanjkljivo opredeli s posameznimi informacijami. Z vira/zemljevida povzame le povsem razvidne podatke in simbole. Pri oblikovanju prostorskih zaključkov ni prepričljiv.
0	Iz vira ne zna razbrati niti povsem razvidnih podatkov ali pa so odgovori popolnoma protislovni.

Vprašanje 3: Analiza pisnega vira s kritičnim mišljenjem (6 točk)

To področje preverja višje kognitivne procese, interpretacijo besedil, argumentacijo in vrednotenje.

■ Minimalni standardi znanja so odebeljeni.

Točke	Taksonomski pogoji in opisniki
6	- Iz vira razbere vse bistvene informacije, dejstva in pomembne podrobnosti. - Dosledno ločuje dejstva od mnenj ter jih med sabo natančno in temeljito poveže. - Zgodovinske dogodke, ideje in koncepte razloži iz različnih zornih kotov. - Zanesljivo opredeli interpretacije in natančno razloži vzroke, zakaj nastanejo. - Izkazuje močno zmožnost argumentacije: trditve utemelji in navede pomembne ter dodatne dokaze.
5	- Iz vira razbere večino bistvenih informacij in oblikuje sklepe z manjšimi nedoslednostmi. - Loči dejstva od mnenj, pri čemer med povezovanjem prihaja do manjših pomanjkljivosti. - Dogodke in koncepte razloži z manjšimi pomanjkljivostmi iz različnih zornih kotov. - Utemelji trditve in navede posamezne dokaze v podporo.
3 – 4	- Iz vira razbere del bistvenih informacij in oblikuje večinoma ustrezne sklepe. - Dejstva od mnenj ločuje deloma, pri povezovanju potrebuje nekaj usmerjanja ali pomoči. - Pomanjkljivo razloži dogodke iz različnih zornih kotov (posamezni vidiki manjkajo). - Zmožnost argumentacije izkaže tako, da neko trditev zgolj utemelji, brez dodatnih dokazov.
1 – 2	- Iz vira razbere le posamezne informacije in oblikuje pomanjkljive sklepe. - Dejstva in mnenja ločuje le, če so povsem razvidna, med sabo jih ne povezuje. - Interpretacije opredeli le deloma, večina vidikov in zornih kotov manjka. - Zmožnost argumentacije je šibka, saj trditve utemeljuje pomanjkljivo.
0	Vira ne uspe analizirati, ne ločuje dejstev od mnenj oziroma ne zmore oblikovati nikakršne utemeljitve.

Ocenjevalna lestvica (pretvorba točk v oceno)

Dosežene točke (od 20)	Končna ocena
19 – 20 točk	Odlično (5)
16 – 18 točk	Prav dobro (4)
13 – 15 točk	Dobro (3)
10 – 12 točk	Zadostno (2)
0 – 9 točk	Nezadostno (1)

2.3 Druge oblike ocenjevanja (izdelek z zagovorom)

Vsak kriterij se ocenjuje s točkami od 1 do 5. Skupaj je mogoče zbrati 20 točk.

Kriterij	5 točk	4 točke	3 točke	2 točki	1 točka
Zgodovinska točnost	Zgodovinski kontekst je predstavljen brez napak, podrobno in z jasnimi razumevanjem vzrokov ter posledic obdobja.	Zgodovinska dejstva so pravilna, vendar bi nekateri deli potrebovali več podrobnosti ali dodatno pojasnilo.	Predstavljena so le osnovna zgodovinska dejstva. Manjkajo globlje povezave med dogodki.	V predstavitvi so opazne manjše zgodovinske napake ali pa je kontekst opisan preveč površno.	Zgodovinska dejstva so napačna, pomanjkljiva ali pa sploh niso povezana s skladbo.
Analiza vsebine	Izjemna analiza besedila. Dijak jasno poveže verze z zgodovinsko realnostjo in argumentira vpliv na družbo.	Besedilo je dobro analizirano, povezava z zgodovino je jasna, manjka pa več poudarka na družbenem vplivu.	Analiza se osredotoča le na obnovo besedila, povezava z zgodovino je površna.	Analiza je minimalna, dijak le prebere besedilo brez pravega razmisleka o pomenu.	Analize besedila ali vpliva na družbo sploh ni.
Govorno nastopanje	Govor je suveren, tekoč in svoboden (brez listkov). Strokovno izrazoslovje je pravilno. Čas je natančno odmerjen.	Govor je jasen, dijak občasno pogleda v zapiske. Strokovni izrazi so večinoma pravilno uporabljeni. Čas nekoliko odstopa.	Govor je monoton, dijak se preveč naslanja na zapiske. Izražanje je preprosto. Čas odstopa za več kot minuto.	Dijak celoten nastop prebere z listka ali prosojnic. Govor je težko sledljiv. Čas je močno prekratek/predolg.	Nastop je nerazumljiv, nesmiseln ali pa se prekine zaradi nepripravljenosti.
Vizualna in tehnična podpora	Prosojnice so pregledne, estetske in vsebujejo le oporne točke. Glasbeni izsek je smiselno vključen. Viri so pravilno navedeni.	Prosojnice so urejene, a vsebujejo malo preveč besedila. Glasbeni izsek je vključen. Viri so navedeni.	Prosojnice so preveč tekstovne ali nepregledne. Tehnična izvedba (zvok) ima manjše pomanjkljivosti. Viri so pomanjkljivi.	Predstavitev je slaba, dijak samo kaže slike brez opornih točk. Glasbeni izsek manjka ali je neustrezen. Viri niso navedeni.	Digitalne predstavitve ni, tehnična navodila so popolnoma prezrta.

Točkovnik za končno oceno:

- 19–20 točk = Odlično (5)
- 16–18 točk = Prav dobro (4)
- 13–15 točk = Dobro (3)
- 10–12 točk = Zadostno (2)
- 0–9 točk = Nezadostno (1)

3. MINIMALNI STANDARDI ZNANJA

3.1 1. letnik

Vsebinski sklop	Minimalni standardi znanj
1. Pomen zgodovinske znanosti	Dijak: • opiše, kaj preučuje zgodovina, in navede osnovne vrste zgodovine ter zgodovinskih virov; • v kronološkem zaporedju navede temeljna obdobja in mejnike; • ob usmerjanju učitelja pripravi enostaven načrt raziskovanja; • prepozna, da lahko o istem dogodku obstajajo različne interpretacije.
2. Od človekovih začetkov do prvih imperijev	Dijak: Prazgodovina in zgodnje civilizacije: • na zemljevidu pokaže osnovna območja naselitve in rodovitni polmesec; • navede temeljne značilnosti kultur v neolitiku in dobi kovin; • navede glavne dosežke zgodnjih civilizacij (npr. pisava, zakonodaja). Stara Grčija: • na zemljevidu pokaže osnovna območja egejskega sveta, grške kolonizacije in glavne poliše; • navede temeljne značilnosti minojske in mikenske civilizacije; • navede osnovne razlike med Šparto in Atenami; • opiše temeljne značilnosti atenske demokracije; • navede vzroke za vzpon Makedonije in osnovne značilnosti helenizma. Antični Rimljani: • s pomočjo zemljevida opiše osnovne geografske značilnosti Apeninskega polotoka in našteje ljudstva pred nastankom Rima; • s pomočjo časovnega traku umesti temeljne dogodke rimske zgodovine; • navede civilizacijske pridobitve, ki so jih Rimu posredovali Etruščani in Grki; • opiše osnovne značilnosti rimske kraljevine, republike in cesarstva (principat, dominat); • našteje vzroke za razdelitev rimskega imperija na zahodni in vzhodni del; • opiše nastanek in temeljne značilnosti krščanstva; • prepozna rimsko kulturno dediščino (npr. na arheoloških najdiščih, v muzejih).
3. Prazgodovinska in antična kulturna dediščina na tleh Slovenije	Dijak: • na zemljevidu pokaže glavna najdišča bronaste/železne dobe ter potek rimske zasedbe in pomembnejša rimska mesta na Slovenskem; • navede temeljne značilnosti halštatske in latenske kulture; • pozna mit o Argonavtih in ve, da gre za mit, ne zgodovinsko dejstvo; • opiše osnovne značilnosti rimske naselitve in romanizacije na Slovenskem; • navede pomembnejše rimske najdbe/vire na Slovenskem.
4. Razpad rimskega imperija in nastanek srednjeveških držav	Dijak: • na zemljevidu pokaže osnovni obseg Frankovske države;

Vsebinski sklop	Minimalni standardi znanj
	- navede temeljne posledice razpada rimskega imperija in glavne dinastije (Merovingi, Karolingi); - opiše osnovno strukturo fevdalne družbe; - navede osnovne značilnosti avtarkičnega gospodarstva; - navede glavne tehnične novosti v kmetijstvu (npr. težki plug, kolobarjenje); - opiše nastanek srednjeveških mest in vlogo meščanov; - opiše osnovno vlogo stanov in monarha v stanovski monarhiji; - navede temeljne značilnosti Papeške države; - opiše vzroke in potek cerkvenega razkola ter osnovne značilnosti križarskih vojn.
5. Zakaj so pomembne zgodnje civilizacije (izbirna)	Dijak: - na zemljevidu pokaže osnovni obseg zgodnjih civilizacij (Mezopotamija, Egipt idr.); - navede osnovne geografske okoliščine za nastanek civilizacij; - opiše temeljne značilnosti Mezopotamije in Egipta; - našteje glavne dosežke zgodnjih civilizacij (pisava, pravo, znanost, arhitektura); - navede osnovne značilnosti vsaj ene od civilizacij Amerike (npr. Maji, Olmeki).
6. Kako temačen je bil v resnici srednji vek (izbirna)	Dijak: - opiše osnovno vlogo Cerkev in samostanov v srednjem veku; - navede osnovne značilnosti vraževernosti in čarovniških procesov; - opiše temeljne značilnosti higiene, bolezni in vzrokov lakote v srednjem veku; - navede osnovne značilnosti srednjeveškega šolstva (univerze); - opiše osnovne razlike v vsakdanjem življenju plemstva, meščanov in kmetov.

3.2 2. letnik

Vsebinski sklop	Minimalni standardi znanj
Različni modeli vladanja	Dijak: - našteje glavne vzroke za razpad rimskega imperija; - sklepa o posledicah razpada rimskega imperija za zahodno (germanska kraljestva) in vzhodno Evropo (Bizanc); - pojasni glavne značilnosti Frankovske monarhije (gospodarstvo, družbena ureditev, politični razvoj in kulturno področje); - na izbranem primeru opiše glavne značilnosti stanovskih monarhij (RNC, Španija); - pojasni glavne značilnosti stanovske družbe; - pojasni posebnosti italijanskih mestnih držav (opiše primer Beneške republike); - pojasni vlogo Papeške države in papežev; - opiše glavne reforme absolutnih vladarjev (na primeru Francije); - opiše glavne poteze v razvoju Anglije ali Nizozemske ter njihov pomen; - opiše reformne poskuse razsvetljenih absolutistov (Prusija ali Rusija); - primerja in pojasni, kako se je spreminjala vloga družbenih stanov, slojev in razredov pri vladanju; - pojasni pojme: stanovska monarhija, stanovska družba, mestna država, papeška država, boj za investituro, interregnum, absolutizem, parlamentarizem, razsvetljeni absolutizem.
Etnične, družbene in gospodarske spremembe	Dijak: - razloži bistvo zemljiškega gospostva (gospodarski, družbeni vidik); - opiše razloge za nastanek mest, značilnosti in pomen mest; - opiše značilnosti zgodnjega kapitalizma (založništvo in manufakture); - razloži bistvo humanizma in renesanse; - razloži bistvo pogledov humanističnih mislecev na človeka, družbo; - našteje glavne reformatorje in opiše bistvo njihovih zahtev; - našteje glavne smeri reformacije in pojasni, kaj je zanje značilno; - na karti pokaže dežele, kjer se je uveljavila reformacija; - opiše bistvo protireformacije; - razloži pogoje in vzroke za geografska odkritja; - pojasni glavne pozitivne in negativne posledice geografskih odkritij; - pojasni bistvo novih gospodarskih doktrin fiziokratizma in merkantilizma; - pojasni glavne dosežke in pomen industrializacije; - pojasni pojme: kolonizacija, avtarkično gospodarstvo, stanovska družba, geografska odkritja, kolonialni imperiji, humanizem in renesansa, reformacija, protireformacija, katoliška prenova, razsvetljenstvo.
Razvoj zgodovinskih dežel in Slovenci	Dijak: - na zemljevidu pokaže obseg naselitve alpskih Slovanov v Vzhodne Alpe; - opiše glavne značilnosti v razvoju kneževine Karantanije; - navede posebnosti kneževine Karniole; - pojasni glavne značilnosti pokristjanjevanja iz dveh središč (Oglej in Salzburg);

Vsebinski sklop	Minimalni standardi znanj
	• opiše glavne kulturne dosežke v času pokristjanjevanja (Brižinski spomeniki, delo Cirila in Metoda); • našteje zg. dogodke, ki so vodili k izgubi samostojnosti in prihod Alpskih Slovanov pod tujo oblast; • razloži pojem zgodovinskih dežel, upravni ustroj; dežele zna pokazati na zemljevidu; • pojasni glavne značilnosti izbranega celinskega in obalnega srednjeveškega mesta (uprava, samouprava, gospodarstvo, družba, kultura, etnična struktura); • razloži pojav turških vpadov na Slovensko ter pojasni obrambo dežel na različnih nivojih (država, dežela, mesto, podeželje); • našteje glavne posledice turških vpadov v zgodovinske dežele; • pojasni glavne vzroke, zahteve in posledice kmečkih uporov; • razloži značilnosti reformacije, navede glavne reformatorje in njihovo delo; • pojasni razloge za zmago protireformacije, izpostavi pomen baročne umetnosti; • zna pravilno uporabljati strokovno terminologijo; • analizirati pisni vir, slikovno gradivo, ...; • ob uporabi zgodovinske karte zna pojasniti razširjenost zgodovinskih dogodkov in dogajanj.

3.3 3. letnik

Vsebinski sklop	Minimalni standardi znanj
Vzpon meščanstva in uveljavitev parlamentarizma	Dijak: • pojasni bistvo razsvetljenskih idej o človeku, družbi in državi; • razloži glavne reformne dosežke Marije Terezije in Jožefa II.; • navede glavne vzroke z ameriško revolucijo in pojasni glavne dosežke; • pojasni glavne vzroke za francosko revolucijo in razloži potek in glavne posledice; • opiše značilnosti vladanja Napoleona, politične spremembe in vojne razbere iz karte; • razloži glavne ukrepe dunajskega kongresa 1815; • na zemljevidu pokaže spremembo meja v Evropi po dunajskem kongresu; • opredeli glavne vzroke krepitve meščanstva v 19. stoletju in opiše strukturo meščanske družbe na začetku in ob koncu 19. stoletja; • pojasni bistvo konservativizma, liberalizma in socializma; • pojasni pomen ustav in razloži bistvo parlamentarizma; • navede glavne značilnosti in razvoj Velike Britanije, Nemške zveze, Rusije do 1848 leta; • pozna in razume ključne pojme: revolucija, človekove pravice, diktatura, restavracija, liberalizem, konservativizem, klerikalizem, volilna pravica, ustava, parlamentarizem.
Nemirne vode: od nacionalnih gibanj do 1. svetovne vojne	Dijak: • opiše bistvo nacionalizma in našteje nacionalne zahteve na izbranem primeru iz zahodne (irsko ali belgijsko) in srednje Evrope (poljsko) ter v osmanskem cesarstvu (srbsko ali grško); • pojasni glavne značilnosti nacionalnih gibanj v habsburški monarhiji (ilirizem, avstroslavizem); • razloži glavne vzroke za revolucijo 1848/49; • našteje glavne narodne zahteve iz nemških, italijanskih in slovanskih nacionalnih programov v letih 1848/49; • navede glavne uspehe in neuspehe nacionalnih gibanj v letih 1848/49; • opiše po katerem nacionalnem programu je bila združena Nemčija in glavne značilnosti Nemškega cesarstva; • opiše po katerem programu je bila združena Italija in glavne značilnosti Kraljevine Italije; • opiše značilnosti razvoja Francije v drugi polovici 19. stoletja; • razloži glavne značilnosti neoabsolutizma v habsburški monarhiji; • pojasni bistvo uvedbe ustavnosti in dualizma ter glavne posledice za nacionalno vprašanje v habsburški monarhiji; • pojasni značilnosti judovskega vprašanja.
Slovensko nacionalno oblikovanje	Dijak: • razloži pojem narodno prebujenje; • imenuje začetnike slovenskega narodnega gibanja (Pohlin, Zois, Vodnik ...) in njihove dosežke;

Vsebinski sklop	Minimalni standardi znanj
	• na primeru Zoisovega krožka opiše vlogo narodno-buditeljskih krožkov pri krepitvi narodne zavesti; • opiše prizadevanja za poenotenje slovenskega jezika (standardizacijo); • opiše in primerja delovanje Bleiweisovega (konservativnega) in Prešernovega (demokratskega) kroga; • navede zahteve programa Zedinjena Slovenija; • opredeli pomen čitalnic in taborov; • pozna ideje mladoslovencev in staroslovencev; • poimenuje prve slovenske politične stranke, opiše značilnosti njihovih programov ter navede volilno bazo; • razloži jugoslovansko idejo; • opiše programe slovenskih političnih strank za reševanje nacionalnega vprašanja; • navede gospodarske panoge, ki so se razvile v slovenskih deželah v 19. stoletju kot posledica industrializacije; • opiše vzroke propadanja slovenskih kmetov od sredine 19. stoletja dalje ter pojasni posledice (poudarek je na migracijah).

3.4 4. letnik

Vsebinski sklop	Minimalni standardi znanj
Med demokracijo in totalitarizmi	Dijaki: • opredeli in pojasni imperializem kot vzrok za prvo svetovno vojno; • navede krizna žarišča in pojasni, zakaj je Balkan postal eno od glavnih kriznih žarišč pred prvo vojno; • loči med vzrokom in povodom za 1. svetovno vojno, pojasni potek vojne in posledice vojne za civilno prebivalstvo; • bojišča prve svetovne vojne zna razbrati iz zemljevida; • razložijo značilnosti t. i. versajske ureditve in predvidijo konflikte, ki bi jih ureditev lahko povzročila; • pojasni pomen Društva narodov in razloži vzroke za njegovo neučinkovitost; • opiše (ponovi) značilnosti demokracije; • na primeru Velike Britanije, Francije, Weimarske Nemčije ter ZDA razloži nadaljevanje razvoja demokratičnih procesov v Evropi in Ameriki med obema svetovnima vojnama; • pojasni razmere, ki so omogočile razvoj totalitarnih režimov v posameznih državah (Rusija, Italija, Nemčija); • razloži značilnosti totalitarnih sistemov (fašizem, nacizem, komunizem) in jih primerja; • opiše socialistično gospodarsko doktrino ter posledice za družbo; • našteje države, kjer so se razvile fašistične organizacije.
Sodelovanje in konflikti v 20. stoletju	Dijak: • ob karti opiše potek druge svetovne vojne in pojasni značilnosti vojskovanja in novosti v oborožitvi; • navede prelomne dogodke, ki so vplivali na preobrate v 2. svetovni vojni; • opiše življenje civilnega prebivalstva med 2. svetovno vojno; • ob izbranem primeru pojasni in konkretizira pojem kolaboracija, nastanek odporniških gibanj; • našteje najpomembnejše medvojne zavezniške konference in pojasni pomen sklenjenih dogovorov in opiše vsebino atlantske listine; • pojasni pomen sojenja na mednarodnih sodiščih vojnim zločincem iz časov druge svetovne vojne in po njej; • pojasni pojem hladna vojna in ga časovno umesti; • opiše ideološko, gospodarsko in vojaško odvisnost oz. navezanost zavezniških držav od obeh velesil; • navede vojaške in gospodarske povezave obeh blokov; • navede evropska krizna žarišča in opiše reševanje kriznega žarišča in pojasni kako je le-to vplivalo na življenje posameznikov; • pojasni ključne značilnosti dekolonizacije v Afriki in Aziji; • pojasni pojem neokolonializem; • sklepa o vlogi gibanja neuvrščenih; • pojasni značilnosti povezav v tretjem svetu; • predstavi krizna žarišča v svetu: razloge, potek in reševanje krize;

Vsebinski sklop	Minimalni standardi znanj
Razvoj slovenskega naroda v 20. stoletju	• opiše vzroke za razpad sovjetskega sistema in socialističnega bloka v Evropi; • pojasni pojem terorizma in navede vrste in oblike terorizma; • pojasni nastanek in pomen EU. Dijak: • navede, na katerih bojiščih prve svetovne vojne so se bojevali slovenski vojaki (s poudarkom na soški fronti); • razloži okoliščine nastanka Države SHS in njen pomen; • opiše potek združitve v Kraljevino SHS; • ob zemljevidu pojasni potek reševanja meja po 1. svetovni vojni; • navede politična obdobja v kraljevini SHS in izpostavi glavne značilnosti; • na zemljevidu pokaže razkosanje Slovenije med okupatorje in primerja okupacijske sisteme; • razloži vzroke za ustanovitev Protiimperialistične fronte oz. OF in opiše način vključevanja Slovencev v njeno delovanje; • pojasni razloge zaostrovanja med OF in meščanskimi političnimi strankami; • pojasni razloge za kolaboracijo na Slovenskem in razloži posledice za Slovence; • opiše značilnosti »ljudske oblasti« in postopni prevzem komunistične oblasti (komunistična revolucija poteka sočasno z osvobodilnim bojem, državljanska vojna); • pojasni ideološke delitve na Slovenskem med in po vojni; • opiše volitve v Jugoslaviji in na Slovenskem leta 1945 ter razloži vzroke za komunistični prevzem oblasti; • pojasni vzroke in posledice obračunavanja s političnimi nasprotniki in katoliško cerkvijo po vojni; • navede cilje in posledice agrarne reforme, kolektivizacije ter nacionalizacije po drugi svetovni vojni; • pojasni bistvo informbirojevskega spora; • pojasni značilnosti, uspehe in slabosti načrtnega gospodarskega razvoja v okviru petletk (industrializacija in elektrifikacija) v povojnih letih; • opiše značilnosti gospodarskega vzpona od sredine 50. do sredine 60. let; • navede razloge za uvedbo samoupravljanja in gospodarske reforme v 60. letih ter opiše značilnosti teh reform; • pojasni značilnosti gospodarstva v 70. letih (dogovorna ekonomija, samoupravljanje, zadolževanje); • opiše krizne razmere v Jugoslaviji v 80. letih, posledice naraščanja inflacije in zadolženosti; • razloži nacionalne napetosti in nasprotujoče poglede na reševanje jugoslovanske krize; • opiše politične dogodke v Sloveniji konec 80. in na začetku 90. let, ki pomenijo utrjevanje demokratizacije in državne suverenosti Slovenije; • navede razloge, ki so privedli do plebiscita za samostojno in neodvisno Slovenijo ter potek osamosvajanja (prve povojne demokratične volitve, koalicija Demos); • opiše odzive zvezne vlade in JLA ter potek vojne za Slovenijo;

Vsebinski sklop	Minimalni standardi znanj
	opiše bistvene gospodarske in politične značilnosti v 90. letih ter prizadevanja Slovenije za vključitev v Evropsko unijo in druge mednarodne integracije.

4. ROKI PISNEGA OCENJEVANJA – MREŽNI PLAN

Mrežni plan ocenjevanja je objavljen na:

<https://gimtol.si/wp-content/uploads/2026/09/Plan-pisnih-ocenjevanj-2026-27-1.obdobje-1.pdf>

<https://gimtol.si/wp-content/uploads/2026/09/PLAN-PISNIH-OCENJEVANJ-2026-27-2.obdobje.docx>

5. NAČINI IN MERILA OCENJEVANJA NA POPRAVNIH IN DOPOLNILNIH IZPITIH

Dijaki 3. in 4. letnika imajo po pravilniku ocenjevanja pravico do opravljanja predmetnega izpita, ki se opravlja pisno (čas pisanja: 90 minut) in zajema snov celotnega šolskega leta.

Vsi dijaki, ki so ob koncu šolskega leta ocenjeni negativno, imajo pravico do opravljanja popravnega izpita. Ta se izvaja pisno (čas pisanja: 90 minut) in zajema snov celotnega šolskega leta. Kriteriji ocenjevanja pri predmetnem in popravnem izpitu so:

50 %	→ Zadostno (2)
65 %	→ Dobro (3)
78 %	→ Prav dobro (4)
89 %	→ Odlično (5)

V Tolminu, 19. 9. 2026

Vodja aktiva družboslovja: Vesna Lipušček

Učitelj/i predmeta: Nataša Jan Faletič

Simona Saksida

